

Appappapp!

Så behandlar man inte späda valpar – krav på träningsförbud på valpnivå

I Hundsport nr 12/2012 ger hundexperten Franzén-Görnerup till min – och många andras – bestörtning oetiska och primitiva råd om valpträning, som innebär fysiska integritetskränkningar och mental överansträngning för späda valpar: djurplågeri, om man ska tolka lagen bokstavligt.

Artikelinnehållet är motsägelsefullt, okunnigt, osammanhängande och ovederhäftigt, varför jag undrar över syftet med publiceringen. Franzén-Görnerup slänger in brasklappar mot sin egen (irr)lära. Jag uppfattar detta som oseriöst och som ett sätt att smita från ansvaret. Å ena sidan måste en valp puttas, med 16 upprepningar (1+16), och alltså utsättas för totalt 17 ”puttar”. Å andra sidan ska du tänka ”på att inte knuffa undan hunden, eftersom du då lätt väcker hundens kampvilja eller skrämmer en känslig hund”.

Franzén-Görnerup använder på fullt allvar grova uttryck som ”dödssynder”, ”valpar ... måste puttas”, ”så befriar du”, ”begriper inte bättre”, ”superkort kom ihåg”, ”situationens allvar”, ”busfasoner”, ”slyngelperiod” osv. Begreppet ”dödssynder” torde kunna tolkas hur som helst.

Hon skriver att ”förbudsträning måste göras begriplig för valpen”. Dock är begriplighet inte något som Franzén-Görnerup verkar kunna förmedla till en valp, diametralt motsatt sin föresats, eftersom hon måste ge sig på en valp ”sjutton gånger” för att den ska förstå.

Begriplighet är centralt vid kunskapsförmedling.

Enligt Franzén-Görnerup ska valparna vara ”fem veckor”. Valparna har då inte ens lämnat tiken än, utan är fullt upptagna med att mentalt separera sig från sin mamma och att upptäcka världen.

Franzén-Görnerups påstått våldsbefriade inställning motsägs av det faktum att hennes övningar måste göras ”flera gånger”, ”även om det skulle krävas sjutton puttar och bromsljud”. Min erfarenhet är att en valp knappt kan hålla balansen själv vid denna späda ålder, än mindre memorera något pga. en ännu inte fullt utvecklad hjärna.

Den lilla valpen kan komma att utveckla en mentalitet som vi uppfattar som uttryck för *initiativlöshet* och *passivitet*.

Varför skulle valpen förstå budskapet den sjuttonde gången, när den inte har förstått det den första? Är en övning som kräver 16 upprepningar verkligen trovärdig? Kan det möjligen vara så att någon brister i pedagogisk kompetens här? Eller kanske rent av i hundetologisk eller hundpsykologisk kompetens?

När valpen leker ska man stanna upp och ”bromsa” hunden. Sedan ska man fortsätta efter ett ”varsågod”. Vad är vitsen med att störa valpens lek? Lek är ju ett instinktivt, evolutionärt belönande och utvecklande beteende som tar slut när den tar slut.

Vid hundmöten ska man hejda hunden med ”kommando och koppel”. Hur tycker Franzén-Görnerup att taktiken fungerar, när detta alltid måste *upprepas*? Full fart framåt; rytande och ryck och knyck; tvärstopp; retning; instinktiv reaktion; full fart framåt; rytande och ryck och knyck; tvärstopp. Osv. osv. Är detta trovärdigt? Vad menar Franzén-Görnerup med ”kontakt och lyhördhet” mellan hund och människa? Är hon medveten om skador på hundars skelett och mjukdelar?

Man ska "dra" hunden förbi t.ex. döda igelkottar. Exempelen är många på "situationer" när våldsamma metoder med ryck och knyck, drag och släp hit och dit förespråkas. Att lära sig bruka våld kräver dock ingen artikelserie eller utbildning. Våld mot djur är det primitiva, första uttrycket som många människor väljer helt ofreflekterat. Är ryck och knyck verkligen "kontakt"?

Enligt min erfarenhet är hundar klart relationsinriktade. Detta innebär att en hund hanterar ett läge helt olika beroende på om den saknar eller, i bästa fall, har en *tillitsfull relation* till sin "personalchef" som för tillfället leder den och filtrerar intrycken, är förutseende och tar ansvar både för sig själv och för hunden. Är du en obalanserad, aggressiv, högljudd och skrämmande icke-auktoritet för hunden, så får du en osäker och undergiven eller kanske rent av aggressiv hund.

Vidare ska man i nästa artikel få lära sig om "trotsiga tonåringar" och "busfasoner". Vad är vitsen med att humanisera hundar på ett så nedlåtande sätt? Uppväxande hundar som styrs av hormoner och instinkter ska givetvis behandlas med samma aktning som vilken annan uppväxande levande varelse som helst. Den valda terminologin, *trots* och *busfasoner*, blottlägger endast ytterligare ett primitivt sätt av en person att betrakta och behandla en hund.

Varför tar sig Franzén-Görnerup före att överta *tikens roll* i valpens unga liv? Tikar "uppfostar" nu inte sina valpar, enligt moderna etologer. Tikar kontrollerar inte, de straffar inte och de bestämmer inte.

Är det då ändå inte bäst att överlämna "valträningen" till tiken. Hon har klarat detta alldeles utmärkt på egen tass i minst 15 000 år. Tikar är av naturen **kärleksfulla, tålmodiga** och **snälla** mot sina valpar (det ligger ett evolutionärt överlevnadsvärde i att vara snäll mot *den egna avkomman*); mödravåld och -övergrepp existerar inte hos hundar. Valpar ska inte utsättas för mentala och fysiska påfrestningar i någon form, särskilt inte av människor, som de ska präglas till att acceptera som en del av flocken.

Att en hundexpert kan råda någon att utsätta *fem veckor* gamla valpar för oupphörliga, akustiskt skrymmande och skrämmande **oral** "**appappapp-haranger**" och oupphörliga **fysiska integritetskränkningar** i form av "puttar" och "knuffar" tyder på en plågsamt stor okunnighet när det gäller outvecklade valpar.

Marie Louise Henriksgård
Dipl. hundhälsoterapeut
[Februari2013]